

רע"פ 1448/17 - אהרון רוני שפיר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 1448/17

לפני: כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר

המבקש: אהרון רוני שפיר

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט א' יקואל) ב-ע"ח 14992-12-16 מתאריך 05.02.2017, במסגרתה נדחו שלושה עררים על החלטת בית משפט השלום בפתח-תקווה (כב' השופטת א' כריף) מתאריך 01.12.2016 ב-מ"י 16988-06-15 ו-מ"י 16977-06-15, אשר נדונו במאוחד

בשם המבקש: עו"ד דב גלעד כהן

בשם המשיבה: עו"ד עילית מידן

החלטה

1. לפני בקשה למתן רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט א' יקואל) ב-
ע"ח 14992-12-16, במסגרתה נדחו שלושה עררים על החלטת בית משפט השלום בפתח-תקווה (כב' השופט א'
כריף) מתאריך 01.12.2016, ב-מ"י 16988-06-15, מ"י 16992-06-15 ו-מ"י 16977-06-15, אשר נדונו במאוחד.

אביא להלן, בתמצית, את הנתונים הנדרשים להכרעה בבקשה.

רקע והליכים קודמים

2. בתאריך 08.06.2015 נפתחה כנגד המבקש ואחרים חקירה בחשד לביצוע של עבירות שוחד, קבלת דבר
במרמה בנסיבות מחמירות, ועבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן - חוק איסור הלבנת הון) בהיקף
נרחב של עשרות מיליוני שקלים. במסגרת החקירה, המשיבה תפסה רכוש השייך למבקש, הכולל, בין היתר: נכסי נדל"ן,
חשבונות בנק, וסכומי כסף שונים במזומן (להלן - התפוסים).

3. מיום פתיחת החקירה ועד ליום הגשת הערר, מושא הבקשה דנן - המשיבה הגישה בחלוף הזמן שש בקשות
להארכת תוקף החזקת התפוסים וצווי ההקפאה שניתנו בעניינם (להלן - הבקשות), וזאת מכוחם של סעיף 35 לפקודת
סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן - הפסד"פ), וסעיפים 21 ו-26 לחוק איסור
הלבנת הון.

4. בתאריך 25.10.2017 בא-כוח המבקש הגיש הודעה מעדכנת לפיה הוא הגיע להסכמה עם היחידה
החוקרת והפרקליטות המלווה, בדבר שחרור והשבת התפוסים, אך ביקש כי ניתן הכרעה בסוגיות המשפטיות שהעלה.

נוכח האמור לעיל אפרט להלן, בקצרה, את הבקשות שלפני ואסקור הליכים נוספים הקשורים לעניין.

הבקשה הראשונה

5. בתאריך 30.11.2015 המשיבה הגישה את הבקשה הראשונה, במסגרתה היא ביקשה כי תוקף החזקת
התפוסים וצווי ההקפאה יוארך ב-180 ימים נוספים.

בתאריך 19.02.2016 בית משפט השלום הנכבד קבע, לאחר שעין בחומר החקירה, כי: "מצוי חשד סביר
המלמד על פעילות עסקית כלכלית שיסודה בביצוע עבירות" (ראו: פסקה 24 להחלטה הנ"ל); כי מדובר בחקירה
מסועפת, מורכבת ורחבת היקף, וכי המסמכים שהוצגו לבית משפט השלום הנכבד, מבססים תשתית ראייתית לכאורית,
המקימה חשד סביר לביצוען של העבירות בידי המבקש.

נוכח כל האמור, בית משפט השלום הנכבד קיבל את הבקשה בחלקה, כך שהוא הורה על השבת חלק מהתפוסים, בתנאים שנקבעו בהחלטה, לידי המבקש, בעוד שיתר התפוסים יישארו בחזקת המשיבה ל-90 ימים נוספים בלבד.

על החלטה זו שני הצדדים עררו לבית המשפט המחוזי הנכבד. במסגרת עררו של המבקש הועלו, בין השאר, טענות לעניין אכיפה בררנית, ופגמים שנפלו, לשיטת המבקש, בניהול החקירה על-ידי המשיבה, וכן טענות הנוגעות למסלול התפיסה שבאמצעותו נתפסו התפוסים.

6. בתאריך 15.03.2016, בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את שני העררים, והותיר את החלטתו של בית משפט השלום הנכבד על כנה. על החלטתו זו של בית המשפט המחוזי הנכבד לא הוגשה בקשה למתן רשות ערעור.

7. זה המקום להוסיף ולציין כי בתאריך 24.03.2016, המבקש הגיש לבית משפט השלום הנכבד בקשה למתן צו להצגת מסמכים ובקשה למתן הוראות לבצע פעולות חקירה, בהתאם לסעיף 43 לפסד"פ, ובגדרה הוא ביקש כי בית המשפט יורה למשיבה לזמן לחקירה חשודים נוספים, אשר לשיטתו, מבססים טענה של אכיפה בררנית כלפיו. המבקש אף הגיש בהקשר זה רשימה של מתחרים עסקיים, אשר לגישתו, מהווים חשודים פוטנציאליים. בתוך כך, המבקש גרס כי נפל פגם בשיקול דעתה של המשיבה, כאשר לטענתו אי זימון אותם מתחרים עסקיים לחקירה – עומד בניגוד לתחושת הצדק, ואף עלול להוביל לנזק ראייתי.

8. בתאריך 31.03.2016, בית משפט השלום הנכבד דחה את בקשת המבקש הנ"ל בקובעו כדלקמן:

"מדובר בחקירה שנמצאת בעיצומה וקיים חשש לשיבוש או לפגיעה בה. חזקה על המשיבה שתתייחס לטענות ב"כ המבקש ותנהל את החקירה באופן מקצועי וענייני" (ראו: החלטה מתאריך 31.03.2016).

על ההחלטה הנ"ל, המבקש לא הגיש ערר לבית המשפט המחוזי הנכבד.

הבקשה השנייה

9. בתאריך 25.05.2016, המשיבה הגישה בקשה שנייה להארכת תוקף החזקת התפוסים וצווי ההקפאה שניתנו בעניינם. בתאריך 01.08.2016, בית משפט השלום הנכבד קיבל את הבקשה, והורה על הארכת תוקף הצווים למשך 90 ימים נוספים. בית משפט השלום הנכבד, טרם שהכריע בבקשות השונות, עיין בדו"ח סודי, אשר ממנו עלה, בין היתר, כי נחקרו חשודים נוספים בפרשה. לעניין טענות המבקש לקיומה של אכיפה בררנית ופגמים בהליכי החקירה – בית משפט השלום הנכבד קבע כי: "המקום לברר טענות אלו, הוא בהליך העיקרי במסגרת הליכי שימוע או לאחר הגשת כתב האישום, אם יוגש" (ראו: פסקה 26 להחלטה הנ"ל).

גם על החלטה זו לא הוגש ערר.

הבקשה השלישית

10. בתאריך 09.08.2016 המשיבה הגישה בקשה שלישית להארכת תוקף החזקת התפוסים וצווי ההקפאה שניתנו בעניינם ל-90 ימים נוספים. בתאריך 19.09.2016 בית משפט השלום הנכבד קיבל את הבקשה והורה על הארכת תוקף החזקת התפוסים למשך 90 ימים נוספים. עוד נקבע כי טענותיו של המבקש נדונו ונדחו כבר במסגרת הבקשות הקודמות. על החלטה זו המבקש ערר לבית המשפט המחוזי הנכבד.

הבקשה הרביעית

11. טרם שנדון והוכרע הערר על הבקשה השלישית, המשיבה הגישה לבית משפט השלום הנכבד בקשה רביעית להארכת תוקף החזקת התפוסים וצווי ההקפאה שניתנו בעניינם. בתאריך 10.11.2016 בית המשפט המחוזי הנכבד הורה לצדדים להבהיר את עמדתם לעניין הערר – לאחר שבית משפט השלום הנכבד יכריע בבקשה הרביעית.

12. בתאריך 01.12.2016 בית משפט השלום הנכבד קיבל באופן חלקי את הבקשה הרביעית, במובן זה שהורה על שחרור חלק נוסף מהתפוסים נוכח חלוף הזמן, כנגד העמדת ערבויות כספיות מטעם המבקש וצדדי ג', בעוד שיתרת התפוסים יוחזקו בידי המשיבה למשך 90 ימים נוספים. בית משפט השלום הנכבד הוסיף וקבע כי גם טענותיו של המבקש לעניין האכיפה הבררנית נדונו והוכרעו במסגרת הבקשות הקודמות.

נוכח החלטה זו, המבקש ביקש לעדכן את עררו התלוי ועומד בפני בית המשפט המחוזי הנכבד, ואולם בתאריך 05.12.2016 בית המשפט המחוזי הנכבד הורה למבקש להגיש ערר חדש – הוא הערר, מושא הבקשה שבכותרת. למען שלמות התמונה, יצוין כי המשיבה עררה גם היא כנגד החלטת בית משפט השלום הנכבד להשיב לידי המבקש חלק מהתפוסים.

הבקשה החמישית

13. בתאריך 14.02.2017 בית משפט השלום הנכבד הורה, במסגרת בקשה חמישית מטעם המשיבה להארכת תוקף החזקת התפוסים וצווי ההקפאה שניתנו בענייניו של המבקש, כי נוכח הבקשה למתן רשות ערעור שבנדון – תוקפם של הצווים הנ"ל יוארך, וזאת עד למתן החלטה בבקשת רשות הערעור.

הבקשה השישית

14. בתאריך 21.05.2017 המשיבה הגישה בקשה שישית להארכת תוקף החזקת התפוסים וצווי ההקפאה שניתנו בעניינם ל-90 ימים נוספים. כאמור בפסקה 4 שלעיל, המבקש, היחידה החוקרת והפרקליטות המלווה הגיעו להסכמה בדבר שחרור והשבת התפוסים.

דחיית העררים

15. בתאריך 05.02.2017 בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את העררים הנזכרים בפסקה 1 שלעיל וקבע, בין היתר, כדלקמן:

"אין בידי לקבל את טענות החשודים (המבקש ואחרים - ח"מ)... התרשמתי כי טענות אלו נדונו זה מכבר על ידי בית משפט זה, בהחלטתו מיום 15.3.16... אף אחד מהצדדים לא ערר על החלטת בית משפט זה מיום 15.3.16 שהפכה לחלוטה" (ראו: פסקאות 17-19 להחלטה; ההדגשה הוספה - ח"מ).

על החלטה זו הוגשה הבקשה למתן רשות ערעור שבפני.

טענות הצדדים

16. המבקש מעלה שתי טענות עיקריות, אשר לשיטתו, טרם זכו למענה הולם בפסקה:

ראשית, המבקש טוען כי בית המשפט המחוזי הנכבד שגה בכך שלא הורה לרשויות האכיפה לבצע פעולות חקירה, בשלבים שלפני הגשת כתב האישום, ביחס לחשודים שהמבקש מסר את שמם, וזאת מכוח סעיף 43 לפסד"פ. המבקש גורס כי ניתן להעלות טענות לעניין פגמים בהליכי חקירה פלילית בבית המשפט הדן בהליכים הקודמים להגשת כתב האישום (ראו: בג"ץ 7393/07 דור-אלון תפעול תחנות דלק בע"מ נ' רשות המסים בישראל (28.10.2007)). נוסף לכך, המבקש סבור כי קיים פער בין ההלכה העולה, לדבריו, מ-בג"ץ 9131/05 ניר עם כהן ירקות אגודה שיתופית חקלאית בע"מ נ' מדינת ישראל - משרד התעשייה המסחר והתעסוקה (06.02.2006) לבין יישומה בידי הערכאות הדיוניות, אשר נמנעות, לגישתו, מהפעלת סמכותן לביצוע ביקורת שיפוטית על פעולות חקירה שמבצעות רשויות אכיפה בשלב שלפני הגשת כתב האישום.

שנית, לטענת המבקש, בפסיקתו של בית משפט זה טרם נקבעו אמות מידה ברורות לאופן הבחירה בין החלופות השונות הקיימות בחוק איסור הלבנת הון - מסלול מכוח סעיף 32 לפסד"פ ומסלול מכוח סעיף 36 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן - פקודת הסמים).

17. המשיבה טוענת, מנגד, כי דין הבקשה להידחות. לשיטתה, הבקשה איננה מעלה שאלה כללית המצדיקה

מתן רשות ערעור, בהיותה ממוקדת ביישומו של הדין על עניינו הפרטני של המבקש. המשיבה גורסת בנוסף כי טענותיו של המבקש נדונו ונדחו לגופן בידי הערכאות דלמטה, לאחר איזון מידתי בין השיקולים השונים, ואין עילה להתערב בהן ב"גילגול שלישי". המשיבה טוענת עוד כי במסגרת החקירה נחקרו חשודים נוספים, וכי לא ניתן לשתף את המבקש בהליכי החקירה, שכן הדבר עלול להוביל לשיבושה. מעבר לכך, לטענת המשיבה, סוגיית בחירת מסלולי התפיסה נדונה והוכרעה בפסיקתו של בית משפט זה, וכי אף לגופם של דברים – בחירת המסלול הרצוי נעשתה על ידה באופן מידתי.

השתלשלות ההליך שבפני והתפתחויות נוספות

18. בתאריך 28.02.2017 המבקש השיב לתגובת המשיבה לבקשתו, לאחר שהתקבלה הסכמתו להארכת תוקף החזקת התפוסים עד להכרעה בבקשה. בגדר תשובת המבקש הנ"ל, המבקש חידד חלק מטענותיו – למשל, לגישתו, הפניות המשיבה בתגובתה לעניין האכיפה הבררנית מתייחסות לדיון בטענה זו בשלב הארכת המעצר, ולא בשלב החקירה ואיסוף הראיות.

19. בתאריך 03.03.2017 המשיבה הגישה את תגובתה לתשובת המבקש, ובמסגרתה טענה כי המקום לבירור טענותיו של המבקש לעניין השימוש בסעיף 43 לפסד"פ, ובדבר האכיפה הבררנית – הוא במסגרת ההליך העיקרי. בנוסף, המשיבה טענה כי בחירת מסלול התפיסה במקרה הנדון היתה עניינית ונבעה מנסיבות המקרה במכלול.

20. בתאריך 20.03.2017 המשיבה הגישה הודעה מעדכנת בדבר החלטה, אשר ניתנה על-ידי חברי, השופט נ' הנדל (ראו: בש"פ 1359/17 מדינת ישראל נ' ברוך (15.03.2017) (להלן – עניין ברוך), ובה נדונה השאלה – תחת איזו מטריה נורמטיבית ניתן לתפוס באופן זמני רכוש בשווי הרכוש הקשור בעבירה. לטענת המשיבה, בהחלטה בעניין ברוך הוכרעה אותה סוגיה שהעלה המבקש בבקשה זו באשר לשאלה מתי יש לעשות שימוש במסלול תפיסת רכוש על-פי הפסד"פ, ומתי יש לעשות שימוש בפקודת הסמים לעניין זה.

21. בתאריך 21.03.2017 המבקש הגיש הודעת עדכון בה נטען כי החלטתו של חברי השופט נ' הנדל בעניין ברוך שונה מעניינו, ועל כן אין לגזור ממנה מסקנות לצורך ההחלטה בבקשה שבכותרת.

22. בתאריך 25.10.2017 המבקש עדכן עוד כאמור כי הגיע להסכמה עם היחידה החוקרת והפרקליטות המלווה בדבר שחרור התפוסים – ועל כן אחד מנדבכי הבקשה התייתר במובן האופרטיבי. יחד עם זאת, המבקש טען כי ישנן סוגיות משפטיות החורגות מעניינו הפרטי, ולכן עמד על קבלת הכרעה בבקשת רשות הערעור שלו.

23. לאחר שהצגתי את הנתונים הצריכים לעניין – אפנה איפוא עתה לליבון הדברים.

דיון והכרעה

24. לאחר שעיינתי בבקשה למתן רשות ערעור, בתגובות הצדדים לה ובהודעות המעדכנות מטעמם – הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות. אנמק מסקנתי זו, בתמצית, מיד בסמוך.

25. בפסיקתו של בית משפט זה נקבע כי רשות ערעור ב"גילגול שלישי" תינתן רק במקרים בהם מתעוררת שאלה משפטית, או ציבורית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או כאשר ניתן להצביע על קיומן של נסיבות חריגות במכלול, המצדיקות הידרשות נוספת לעניינו של המבקש (ראו: ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 4780/17 עמאש נ' מדינת ישראל (01.04.2018); רע"פ 6002/16 פלוני נ' מדינת ישראל (27.10.2016) (להלן – עניין פלוני)) או מטעמים של צדק (עיינו: רע"פ 916/17 בוסקילה נ' מדינת ישראל (18.04.2017)).

הבקשה שלפני איננה נמנית על אותם מקרים מיוחדים המצדיקים מתן רשות ערעור, שכן טענותיו של המבקש אינן חורגות מעניינו הפרטי. הדברים נכונים ביתר שאת לאור התייתרות הסעד האופרטיבי שהתבקש על-ידי המבקש, מה גם שהסוגיה העקרונית, אשר הייתה שלובה בו, נדונה בינתיים על-ידי בית משפט זה, ועל כך אפרט בהמשך (ראו: פסקאות 28-32 שלהלן).

26. זאת ועוד – אחרת. טענות המבקש בדבר אכיפה מפלה ובדבר המסלול הנכון לתפיסת רכושו – נדונו בהקשר שלפנינו על-ידי בית המשפט המחוזי הנכבד, בהחלטתו מיום 15.03.2018, ואף אחד מהצדדים לא ביקש לערער על החלטת בית המשפט המחוזי הנ"ל. משכך, היא הפכה לחלוטה.

די בטעמים הנ"ל, כשלעצמם, כדי לדחות את הבקשה.

27. מעבר לצורך אעיר כי גם לגופו של עניין – דין הבקשה להידחות.

ביחס לטענתו הראשונה של המבקש, המורכבת מצירוף של דוקטרינת הביקורת המנהלית בפלילים עם סעיף 43 לפסד"פ – אציין כי בית המשפט המחוזי הנכבד, בהחלטתו מושא בקשת ערעור זו, כלל לא דן בטענה זו. יתרה מכך, הטענה אף לא נטענה בכתב הטענות שהוגש לבית המשפט המחוזי הנכבד (אלא הוזכרה תחת: "תזכורת לאירועי הפרקים הקודמים"), וצוינה רק בקצרה בפרוטוקול הדיון (שורות 13-15 בעמ' 3 ושורות 10-12 בעמ' 8 לפרוטוקול מתאריך 25.12.2016). המבקש עצמו אף הזכיר במסמך שהגיש לבית משפט זה בתאריך 25.10.2017 כי בית המשפט המחוזי הנכבד נמנע מלדון בנושא. טענה זו של המבקש נטענה איפוא רק בפני בית משפט השלום הנכבד ב-צ"א 54091-03-16. לפיכך, אין זה המקום המתאים, במסגרת דיונית זו של בקשת רשות ערעור ב"גילגול שלישי", להידרש לטענה האמורה.

28. כאן המקום להוסיף כי הסוגיה העקרונית אותה מעלה המבקש, הנוגעת לסעיף 43 לפסד"פ, כבר נדונה

בפני בית משפט זה ב-בש"פ 296/18 יעקובוב נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (15.03.2018), שם קבע חברי, השופט י' עמית, כדלקמן:

"השאלה הכללית יותר, האם חשוד יכול להגיש בקשה לפי סעיף 43 בשלב החקירה, איננה מתעוררת במקרה הנוכחי. עם זאת, בהקשר זה ראוי להזכיר את הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – המצאה, חיפוש ותפיסה), התשע"ד-2014, ה"ח 579,867. סעיף 5 להצעת החוק נועד להחליף את סעיף 43 לפסד"פ, ומובהר בו כי הוראת החוק מיועדת להפעלת סמכות על-ידי שוטר... כשלעצמי, אני נוטה לעמדה לפיה סעיף 43 מיועד לרשויות החקירה והתביעה בלבד. כך עולה מהפרקטיקה... כך עולה משמה של הפקודה (מעצר וחיפוש); כך עולה ממיקומו של הסעיף בפקודה, שמגדירה את סמכויותיהם של גורמי החקירה..."

29. גם טענתו השניה של המבקש, הנוגעת לבחירה בין מסלולי התפיסה השונים לפי חוק איסור הלבנת הון, ואשר הפכה במקרה שלפנינו לשאלה עיונית לאור העובדה שהסעד האופרטיבי להשבת התפוסים התייטר – דינה להידחות, מאחר שזו נדונה והוכרעה כבר בפסיקתו של בית משפט זה (ראו, למשל: עניין ברוך; וקודם לכן: דנ"פ 3384/09 אברם נ' מדינת ישראל (26.7.2009) (להלן – עניין אברם); עיינו גם: רע"פ 6709/15 דנה שירותי נמל ולוגיסטיקה בע"מ נ' משטרת ישראל (21.01.2016); עניין פלוני).

זה המקום להדגיש כי לפי ההלכה קיימים שני מסלולי תפיסה לצורך חילוט עתידי של תפוסים (ראו: סעיפים 21, 23 ו-26 לחוק איסור הלבנת הון):

הראשון, מכוח סמכויות החיפוש והתפיסה לפי סעיף 32 לפסד"פ, אליהן מפנה סעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון – כאשר סמכות זו נתונה לבית משפט השלום (להלן – מסלול הפסד"פ).

השני, מכוח ההוראות הרלבנטיות בפקודת הסמים, אליהן מפנה סעיף 23 לחוק איסור הלבנת הון – כאשר סמכות זו נתונה לבית המשפט המחוזי (להלן – מסלול פקודת הסמים; ראו: סעיפים 36 – 36' לפקודת הסמים).

30. בעניין אברם, למשל, נפסק כי מסלולי התפיסה מתקיימים זה לצד זה, אך אינם מוציאים זה את תחולתו של זה, כך שהפעלתם תיתכן במקרים הראויים אף במקביל. עוד נקבע בפסיקתנו כי תחולתם המקבילה של מסלולי התפיסה נשענת על לשון חוק איסור הלבנת הון שתכליתו למגר עבירות של הלבנת הון (ראו: בש"פ 3190/14 שמעון נ' משטרת ישראל, פסקה 6 (25.06.2014)). באשר לבחירה במסלול המתאים נפסק כדלקמן:

"הנקיטה בהליך לפי הפקודה או לפי חוק איסור הלבנת הון או פקודת הסמים המסוכנים אינה שרירותית, ועליה לתאום את נסיבותיו הפרטניות של כל עניין ועניין. בבחירת החלופה הרלוונטית, על המדינה לפעול בהתאם לחובתה לבחור באפשרות הפוגעת פחות בזכויות האדם" (ראו: עניין אברם, פסקה 3).

31. הנה כי כן, הבחירה במסלול הפסד"פ בטרם שהוגש כתב האישום, נובעת בין היתר, מהצורך להתמודד עם

מגבלת 90 הימים הקיימת במסלול פקודת הסמים (ראו: סעיף 36 ו(ב) לפקודת הסמים), ומכך עולה שמסלול הפסד"פ מקנה כלים יעילים לצורך ביצוע חילוט עתידי - דבר המתיישב עם מטרות חוק איסור הלבנת הון. השימוש בכלים המנויים בפסד"פ נחוץ בחקירות בעבירות הלבנת הון, שהינן עבירות כלכליות מורכבות, שבמסגרתן נתפסות כמויות גדולות של מסמכים, נחקרים עדים רבים, ונדרש זמן ממושך לצורך גיבוש תשתית ראיינית טרם קבלת החלטה בדבר הגשת כתב אישום. לצורך הכרעה בשאלת התאמת המסלול הנבחר לנסיבות המקרה הקונקרטי - על בית המשפט לאזן בין חזקת החפות העומדת לנאשם, מחד גיסא, לבין האינטרס הציבורי הגלום בחילוט הנכסים במקרה של הרשעה, מאידך גיסא, וכל זאת בשים לב לחשש כי תפיסת הרכוש רק בתום ההליך עלולה להותיר את האינטרס הציבורי אל מול שוקת שבורה.

בנסיבות האמורות נראה כי במקרים כגון אלה בחירת מסלול פקודת הסמים לא תביא להגשמת התכלית של חוק איסור הלבנת הון. בהקשר זה, חברי, השופט נ' הנדל, ציין בעניין ברוך כדלהלן:

"...נראה כי הלכה למעשה, אין עניין לנו במקרה בו על המדינה לבחור במסלול שפגיעתו פחותה מבין שני מסלולים הפתוחים בפניה. למעשה, ניתן לומר כי בעוד המסלול האחד (מסלול הפסד"פ - ח"מ) פתוח וישים, המסלול האחר (מסלול פקודת הסמים - ח"מ) עקר, אינו ישים ועלול להביא להותרת בלעו של גזלן בפיו. על פני הדברים, ובהינתן האינטרס הציבורי במלחמה נגד התופעה של הלבנת ההון, אין לדרוש מהתביעה הכללית לבחור בין שחרור רכוש שנתפס, לבין הגשת כתב אישום בטרם עת" (ראו: עניין ברוך, פסקה 9).

לפיכך, תפיסה לפי פקודת הסמים טומנת בחובה קושי יישומי, ולכן בהתחשב באינטרס הציבורי במלחמה נגד הלבנות הון - בחירת הרשות במסלול הפסד"פ הינה מוצדקת כשמדובר בשלב שלפני הגשת כתב האישום.

32. בשולי הדברים אוסיף כי בענייננו, הערכאות הנכבדות דלמטה הקפידו כי תפיסת רכושו של המבקש תהיה מידתית; בגדר כך, הן נתנו משקל לחלוף הזמן ולפגיעה בקניינו של המבקש, ואיזנו את אלה אל מול צרכי החקירה והאינטרס הציבורי של חילוט עתידי במקרה של הרשעה (ראו: בש"פ 7446/12 ד.י. אג. דיאמונדס (2007) בע"מ נ' מדינת ישראל (01.11.2012)). כמו כן, לאורך הדרך הושבו לידיו של המבקש, מעת לעת, חלק מהתפוסים, בעוד שתפיסת יתרם הוגבלה בזמן. לבסוף, כאמור, הוסכם בין הצדדים על שחרור התפוסים.

33. נוכח כל האמור לעיל, ולאור השיקולים העולים מהחלטת חברי השופט נ' הנדל בעניין ברוך - סבורני כי לא נפל פה פגם בבחירת מסלול הפסד"פ ובהפעלתו על-ידי המשיבה - ולכן לא מצאתי טעם טוב להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי הנכבד. לפיכך הבקשה נדחת.

ניתנה היום, ה' באב התשע"ח (17.7.2018).

המשנה לנשיאה

